

Latvia
Lithuania

cross border
cooperation programme
2007 - 2013

part financed by
European Regional
Development Fund

bringing neighbours closer

Dižkoki manas mājas apkārtnē

Autors: Mārtiņš Čerļenoks

Darbu vadīja: Vita Rozēna

Ievads

Es vēlējos uzzināt, kuri koki manas mājas apkārtnē ir dižkoki, tāpēc es par sava pētījuma tēmu izvēlējos dižkokus.

Hipotēze

- Manas mājas apkārtnē būs vismaz 6 dižkoki

Noteikšana vai koks ir dižkoks

Koks ir dižkoks, ja

- Tā augstums ir tāds vai lielāks, kā norādīts dižkoku parametru tabulā
- Tā apkārtmērs ir tāds vai lielāks, kā norādīts dižkoku parametru tabulā

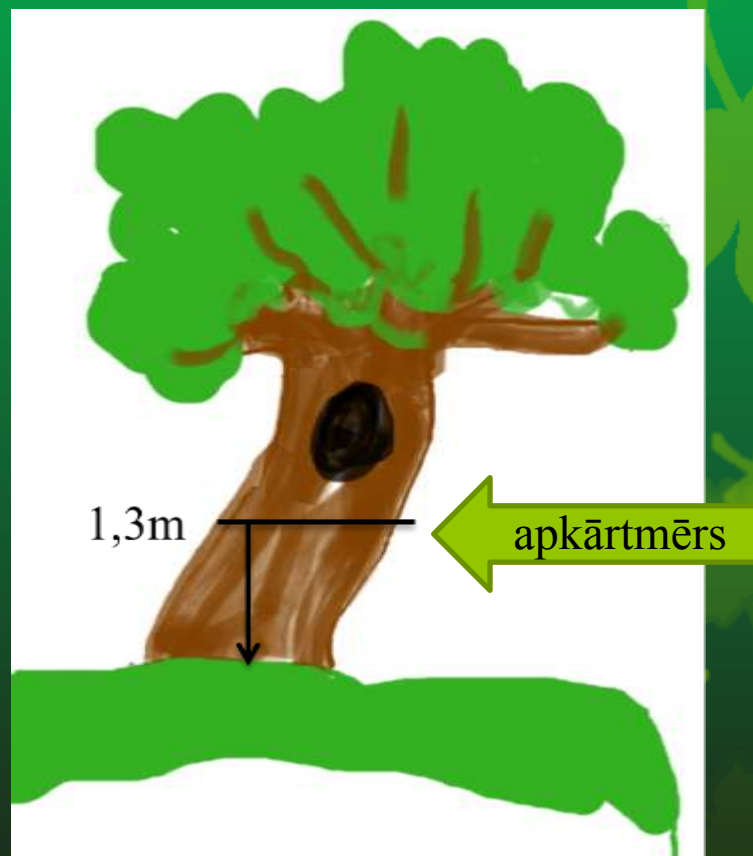

Sastopamāko Latvijas dižkoku parametri

Nr. p.k	Suga	Pēc apkārtmēra 1,3m augstmā	Pēc augstuma m
1.	Apse (<i>Populus tremula</i> L.)	3,5	33
2.	Egle (<i>Picea abies</i> L. Karst)	3,0	37
3.	Parastā goba (<i>Ulmus glabra</i> Huds.)	4,0	28
4.	Parastā ieva (<i>Padus avium</i> Mill.)	1,7	22
5.	Parastā kļava (<i>Acer platanoides</i> L.)	3,5	27
6.	Parastā liepa (<i>Tilia cosdata</i> Mill.)	4,0	33
7.	Parastais osis (<i>Fraxinus excelsior</i> L.)	4,0	34
8.	Parastais ozols (<i>Quercus robur</i> L.)	4,0	32
9.	Parastā priede (<i>Pinus sylvrstris</i>)	3,0	38
10.	Parastais pīlādzis (<i>Sorbus aucuparia</i>)	1,7	21

Apkārtmēra mērīšana

- 1,3 m augstumā no zemes (pastāv dažī izņēmumi)
- Ja koks aug uz kraujas vai nogāzes, tad mērīšanas augstums 1,3 m tiek skaitīts no kalna puses.
- Tas nozīmē, ka dažus dižkokus bez kāpņu vai nūjas palīdzības nemaz nevar izmērīt.

Augstuma noteikšana

- Pie koka piestiprina A4 formāta lapu.
- Nofotografē koku visā augstumā
- Nosaka, cik lapu ietilpst visā dižkoka augstumā

Protokola aizpildīšana

- Datums
- Dižkoka suga
- Maksimālais vainaga rādiuss
- Adrese
- Apkārtmērs
- Augstums
- Dižkoka raksturojums
- Iezīmē mājvietu, vēsturisku vietu, iespaidīgs koks, ainavisks koks, stipri ieaudzis, kalst nost, cilvēku postīts koks, rētas, dobums, īpatnējs vai savdabīgs koks, citas īpašas atzīmes
- Bojājumi
- Izvērtējums
- Fotografijas

**Pielikums Nr.1.
Dižkoki**

Novērojumu veic (vārds, uzvārds)

Adrese: LV-

Tālrunis: E-pasts:

Datums (dd mm gggg)/...../.....
Dižkoka atrašanās adrese (novads, pilsēta, pagasts)

.....

Orientieri (māja, apdzīvota vieta, autobusa pietura, dzelzceļa stacija, baznīca, kapsēta, skola, muiža, šoseja, ceļš, elektriības, telefona līnijas, trase, tilts, upe, strauts, grava, grāvis, ezers, robeža, tornis u.c.)

.....

Zemes īpašnieks (vēlams norādīt - vārds, uzvārds, adrese, tālrunis, e-pasts)

.....

Koka suga

Koka stumbra apkārtmērs (m) (1,3 m augstumā no zemes)

Koka augstums (m) (vēlams norādīt pirmā zara, vainaga vai visa koka augstumu)

Vainaga maksimālais rādiuss (m) (attālums no koka stumbra vidus līdz tālākā zara galam)

Koka veselības stāvokļa vērtējums, īpatnības (māzeri, pāresnījums, zaru tilti, saaugumi, vēja slotas, neparasta vainagu forma, virszemes sāļnes u.c.)

.....

Aug (mežā, izcirtumā, mežmalā, krūmājā, parkā, kapsētā, savrup, iīrumā, atmatā, ceļmalā u.c.)

.....

Dižkoki, kurus es apsekoju

Kopā es atradu un aizpildīju protokolus par 9 dižkokiem, 8 no kuriem ir ozoli un 1- Zirgkastaņa.

Ozols pie Svitenes parka

Dižkoki Svitenē

Secinājumi

- Mana izvirzītā hipotēze apstiprinājās, un es atradu 9 dižkokus

Grūtības veicot pētījumu

- Dažkārt bija slikti laikapstākļi
- Pazuda daži aizpildītie protokoli

Man patika

- Doties uz semināru par sabiedrisko vides monitoringu
- Veikt praktisko darbu (mērīt apkārtmērus, maksimālo vainaga rādiusu)

**Paldies par
uzmanību!**

